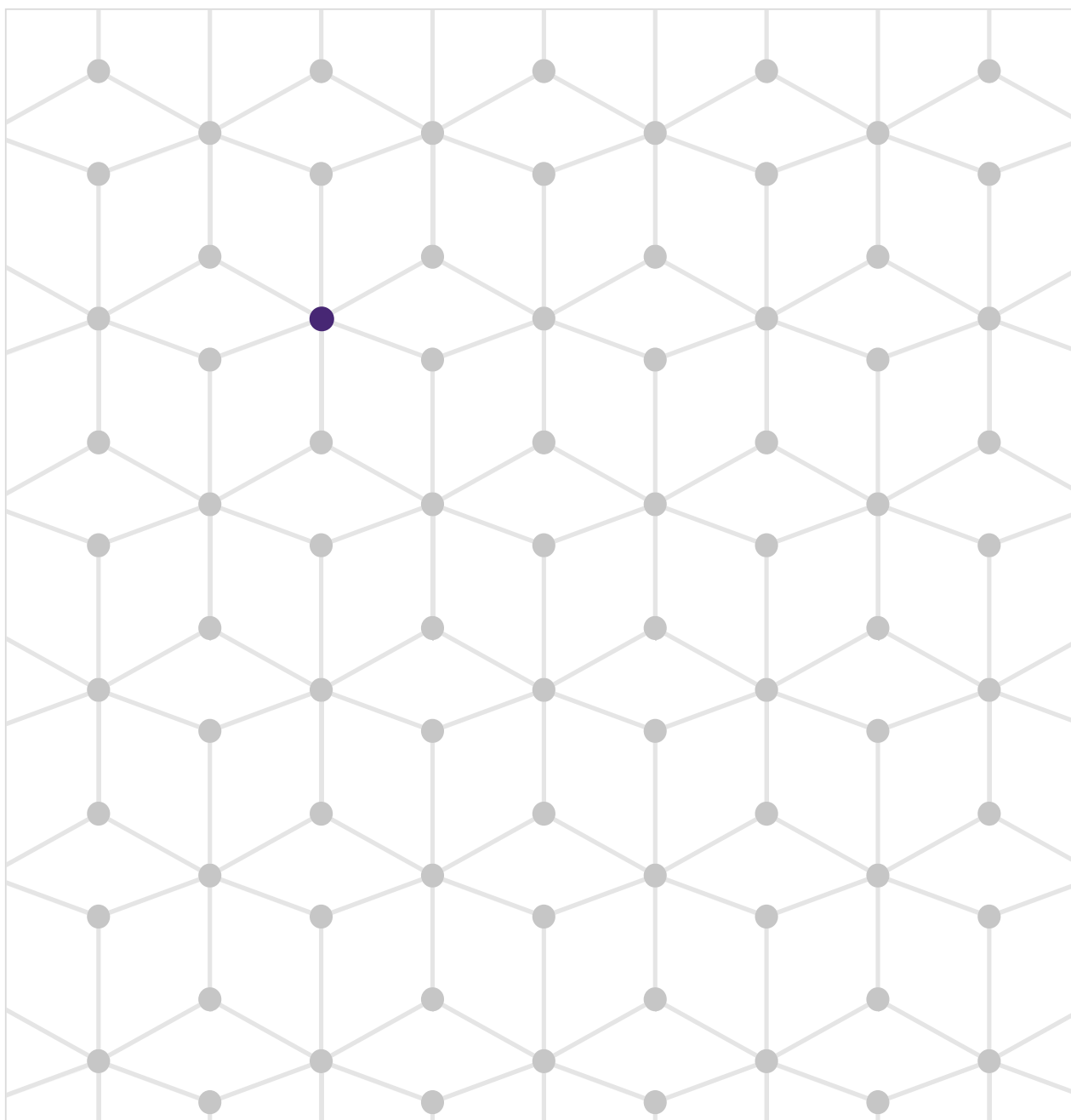

Beate Wold Hygen, Christian Wendelborg og Thomas Dahl

LÆRER- UNDERSØKELSEN 2021/22

Analyse av Lærerundersøkelsen i skolen høst 21 og vår 22

Rapport 2022

Mangfold og inkludering

 NTNU

Samfunnsforskning

Postadresse: NTNU Samfunnsforskning, Dragvoll Allé 38B, 7049 Trondheim
Besøksadresse: Dragvoll Allé 38 B, 7491 Trondheim
Telefon: 91 89 77 27

E-post: kontakt@samforsk.no
Web.: www.samforsk.no

Foretaksnr. NO 986 243 836

NTNU Samfunnsforskning AS
Avdeling for mangfold og inkludering
Oktober 2022

ISBN 978-82-7570-705-3 (web)

FORORD

Rapporteringen fra Utdanningsdirektoratets brukerundersøkelser er fordelt på ulike rapporter, som publiseres gjennom året. Denne rapporten inneholder deskriptive analyser av resultatene fra Lærerundersøkelsen, mens resultater fra Elevundersøkelsen, Foreldreundersøkelsen og Voksenopplæringsundersøkelsen presenteres i egne rapporter. I arbeidet med Elevundersøkelsen er det også en egen rapport som går i dybden på utvalgte problemstillinger.

Oppdragsgiver er Utdanningsdirektoratet. Vi vil gjerne takke Dina Dalaaker fra Utdanningsdirektoratet for godt samarbeid. Vi vil også takke Jens-Petter Farnes og Terje Linneberg ved Conexus som har gjort dataene fra Elevundersøkelsen tilgjengelige for NTNU Samfunnsforskning til rett tid.

Forskningsleder Christian Wendelborg og seniorforsker Beate Wold Hygen ved NTNU Samfunnsforskning har gjort hovedanalysene og skrevet rapporten. Seniorforsker Thomas Dahl har bidratt med analyser av representativitet og forskjeller i materialet ut fra ulike nivåer og inndelinger.

Trondheim, oktober 2022

Christian Wendelborg

Prosjektleder

Forskningsleder

Innhold

FORORD	iii
INNHold	iv
SAMMENDRAG	v
1. Introduksjon	7
2. Datagrunnlag og framgangsmåte	8
2.1 Datagrunnlag	
2.1.1 Representativitet	
2.1.2 Om de statistiske analysene	
2.2 Representativitet	9
2.3 Om de statistiske analysene	11
3. Gjennomgang av spørsmålene i Lærerundersøkelsen	14
3.1 Trivsel	14
3.2 Motivasjon	15
3.3 Hjem skole	16
3.4 Støtte fra lærerne	17
3.5 Læringskultur	18
3.6 Faglig utfordring	19
3.7 Lekser	19
3.8 Tilpasset opplæring	20
3.9 Relevans	21
3.10 Varierte arbeidsmetoder	22
3.11 Vurdering for læring	23
3.12 Medvirkning	24
3.13 Regler på skolen	25
3.14 Trygt miljø	26
3.15 Krenkelser	27
3.16 Mobbing	28
3.17 Grunnleggende ferdigheter i lesing	29
3.18 Grunnleggende ferdigheter i regning	30
3.19 Grunnleggende ferdigheter i skriving	30
3.20 Grunnleggende digitale ferdigheter	31
3.21 Grunnleggende muntlige ferdigheter	31
3.22 Fysisk læringsmiljø	32
3.23 Ledelse og samarbeid	33
4. Forskjeller mellom skoleslag, kommuner og skoler	34
LITTERATUR	37
TABELLER	39
FIGURLISTE	41
Vedlegg	42

SAMMENDRAG

Denne rapporten presenterer resultatene fra Lærerundersøkelsen 2021-2022, basert på dataene samlet inn skoleåret 2021-2022.

Lærerundersøkelsen er frivillig for skolene å gjennomføre. Lærerundersøkelsen er ikke en medarbeiderundersøkelse, men utfordrer lærere til å gi en vurdering av elevenes læringsmiljø. Spørsmålene er i stor grad laget for å speile spørsmålene i Elevundersøkelsen, slik at man kan se de to undersøkelsene i sammenheng. I tillegg stiller Lærerundersøkelsen enkelte spørsmål om hvordan lærerne jobber og om ledelsen ved skolen. Skolene står fritt i å velge ut hvor mange bolker med spørsmål de vil inkludere i Lærerundersøkelsen, med et maksimalt antall på 10 bolker.

Lærerundersøkelsen 2021-2022 har svar fra 3498 lærere fordelt på 203 skoler. Det er skjevheter i utvalget, men samlet sett følger Lærerundersøkelsen fordelingen fra Elevundersøkelsen. Det samlede resultatet kan dermed betraktes å gi et representativt bilde av læreres vurdering av elevenes læringsmiljø. Lærernes svar er i svært stor grad samsvarende med det som elevene svarer gjennom Elevundersøkelsen; elever og lærere har en lik oppfatning av de ulike forholdene ved elevenes læringsmiljø. Dette innebærer at et stort flertall av lærerne opplever elevenes læringsmiljø som godt. Tabellen nedenfor angir gjennomsnittsskår for henholdsvis Elev- og Lærerundersøkelsen. Skalaen på undersøkelsen går fra 1 til 5, hvor 5 er høyeste skår. Som tabellen viser, er gjennomsnittsskåren høy for alle dimensjonene som de to undersøkelsene måler.

Indeks	Lærerundersøkelsen	Elevundersøkelsen
Trivsel	4,1	4,2
Støtte, lærer	4,3	4,2
Støtte, hjem	4,1	4,1
Faglig utfordring	4,1	4,2
Vurdering for læring	3,6	3,6
Læringskultur	3,9	3,9
Mestring	3,9	3,9
Motivasjon	3,5	3,6
Medvirkning	3,6	3,6
Felles regler	4,2	4,2

Lærere og elever er samstemte i sin vurdering av elevenes læringsmiljø samlet sett for hele landet. Det er imidlertid forskjeller mellom skoleslag, geografi, kommuner og ikke minst mellom skoler. Forskjellene er tydeligst når det gjelder vurderingen av det fysiske læringsmiljøet. Mellom kommunene er det i vurderingen av skolebibliotek og skolens fasiliteter at forskjellen er tydeligst. Det er også tydelige forskjeller på kommunenivå i hvor stor grad lærere hører om eller observerer mobbing og erting.

På skolenivå er forskjellen tydelig i lærerens vurdering av skolens ledelse, utenom det fysiske læringsmiljøet. Det er i tillegg sammenheng mellom lærerens vurdering av ledelsen og av elevenes læringsmiljø, noe som indikerer, og i tråd med mye forskning, at det er forhold ved skolen og ledelsen av den som får betydning for elevenes læringsmiljø.

1. Introduksjon

Lærerundersøkelsen er frivillig for skolene å gjennomføre. Lærerundersøkelsen er ikke en medarbeiderundersøkelse, men utfordrer lærere til å gi en vurdering av elevenes læringsmiljø. Spørsmålene er i stor grad laget for å speile spørsmålene i Elevundersøkelsen, slik at man kan se de to undersøkelsene i sammenheng. I tillegg spør Lærerundersøkelsen med enkelte spørsmål om hvordan lærerne jobber og om ledelsen ved skolen. Skolene står fritt i å velge ut hvor mange bolker med spørsmål de vil inkludere i Lærerundersøkelsen, med et maksimalt antall på 10 bolker.

Denne rapporten presenterer resultatene fra Lærerundersøkelsen 2021-2022. Vi gir vi først en beskrivelse av datagrunnlag og framgangsmåte. Dette presenteres i kapittel 2. Deretter kommer kapittel 3 hvor vi viser resultatene fra de ulike spørsmål og indekser i lærerundersøkelsen. I kapittel 4 viser vi forskjellene i svar geografisk, ut fra skoleslag og på kommune- og skolenivå.

2. Datagrunnlag og framgangsmåte

Lærerundersøkelsen gjennomføres elektronisk og det er Conexus som håndterer og drifter undersøkelsen for Utdanningsdirektoratet¹. Utdanningsdirektoratet har laget en veiledning for hvordan skolen skal gjennomføre undersøkelsen for å sikre at undersøkelsen gjennomføres mest mulig likt i skolene. Dette bidrar til å sikre validiteten i undersøkelsen, altså gyldigheten i de konklusjoner vi trekker ut fra resultatene.

2.1 Datagrunnlag

Spørsmålene i Lærerundersøkelsen er i stor grad laget for å speile spørsmålene i Elevundersøkelsen, slik at man kan se de to undersøkelsene i sammenheng. I tillegg spør Lærerundersøkelsen enkelte spørsmål om hvordan lærerne jobber og om ledelsen ved skolen. Skolene står fritt i å velge ut hvor mange bolker med spørsmål de vil inkludere i Lærerundersøkelsen, med et maksimalt antall på 10 bolker. Det vil si at ikke alle lærere svarer på samme spørsmål eller alle spørsmål. For noen spørsmål vil det være få lærere som besvarer, mens for andre spørsmål vil nær sagt alle lærerne som deltar svare på spørsmålene.

Tabell 2.1 Antall lærere og skoler som har svar på lærerundersøkelsen

	Antall lærere	Antall skoler	Rene barneskole		Skoler med ungdomstrinn		Videregående skole	
			Lærere	Skoler	Lærere	Skoler	Lærere	Skoler
2014	5945	328	1776	134	1978	131	1888	45
2015	5437	279	1770	121	2071	110	1432	33
2016	4807	239	1558	100	1592	95	1537	33
2017	4834	230	1372	91	1584	92	1779	39
2018	5490	314	1924	175	1278	88	2112	39
2019	4907	296	2025	167	1576	96	1287	30
2020	4702	212	1307	86	1420	83	1952	43
2021	3498	203	1766	130	898	51	749	22

Det er 3498 lærere fordelt på 203 skoler som har deltatt i Lærerundersøkelsen 2021. Det er noe færre enn tidligere år samlet sett. Andelen som har svart og jobber i rene barneskoler, er imidlertid omtrent som tidligere år. 3185 av lærerne har svar på undersøkelsen høsten 2021, mens de resterende 313 har svar våren 2022. Når vi sier 2021 om Lærerundersøkelsen, menes dette for

¹ Utdanningsdirektoratet er behandlingsansvarlig for undersøkelsen, mens Conexus er databehandler

undersøkelsene gjennomført høsten 2021 og våren 2022, med tilsammen 3498 lærere. Tabell 2.1 viser at det i 2021 er det flest lærere i rene barneskoler som har deltatt.

Tabell 2.2 Deltakende lærere i Lærerundersøkelsen 2021 fordelt på fylke.

	Antall lærere totalt	Andel
Agder fylke	181	5,2
Innlandet fylke	546	15,6
Møre og Romsdal fylke	362	10,3
Nordland fylke	90	2,6
Oslo fylke	3	0,1
Rogaland fylke	799	22,8
Troms og Finnmark fylke	153	4,4
Trøndelag fylke	272	7,8
Vestfold og Telemark fylke	175	5,0
Vestland fylke	352	10,1
Viken fylke	565	16,2
Sum	3498	100

Tabell 2.2 viser at det er forskjeller mellom fylkene i hvor stor grad skolene og lærerne har deltatt i Lærerundersøkelsen 2020.

2.2 Representativitet

Vi har tidligere vist at de skolene som har deltatt i Lærerundersøkelsen, har den samme gjennomsnittsskåren på Elevundersøkelsen som for alle skolene samlet (Wendelborg et al., 2019, ss. 303-4). Dette gjelder også for resultatene for 2021. Korrelasjonen mellom elevenes og lærernes svar i de to undersøkelsene når vi ser på gjennomsnittsskår for de ulike indeksene, er på hele 0,98 (Pearsons R). Med andre ord vurderer elever og lærere elevenes læringsmiljø svært likt på landsnivå. Tabell 2.3 viser gjennomsnittsskåren og standardavvik for lærerne og elevene på for de ulike indeksene i undersøkelsen. Forskjellen mellom dem er målt med Cohens d . Lengre nedenfor forklarer vi hvordan Cohens d genereres og hva den betyr. Tallene i Tabell 2.3 sier imidlertid at forskjellen mellom elevenes og lærernes svar er svært liten.

Tabell 2.3 Lærerundersøkelsen og Elevundersøkelsen 2021-2022. Skår på indikator

	Lærere (Lærer-undersøkelsen)			Elever (Elev-undersøkelsen)			Cohens <i>d</i>
	Antall	Gjennomsnitt	Standard-avvik	Antall	Gjennomsnitt	Standard-avvik	
Trivsel	3413	4,10	0,76	440671	4,17	0,78	0,10
Støtte, lærer	3321	4,26	0,74	430273	4,22	0,69	0,05
Støtte, hjem	3317	4,08	0,91	427977	4,12	0,89	0,05
Faglig utfordring	3359	4,12	0,95	437946	4,19	0,86	0,08
Vurdering for læring	3107	3,62	0,79	404403	3,56	0,79	0,07
Læringskultur	3324	3,86	0,75	427338	3,93	0,73	0,10
Mestring	3134	3,86	0,66	417587	3,94	0,64	0,12
Motivasjon	3399	3,53	0,89	438219	3,59	0,83	0,07
Medvirkning	3136	3,65	0,80	416653	3,60	0,79	0,06
Felles regler	3295	4,22	0,68	428416	4,22	0,73	0,00

Resultatene fra 2021 viser altså det samme bildet som for tidligere år: Resultatene fra lærerundersøkelsen, selv om det bare er en mindre andel av lærerne som svarer på undersøkelsen, gir det samme bildet som Elevundersøkelsen.

Derimot er det skjevheter i materialet fra tidligere år når det gjelder flere dimensjoner, deriblant geografi. Dette gjelder for 2021-undersøkelsen også. I tabell 2.4 har vi vist forskjellen mellom observert og forventet antall svar fordelt på landets fylker. Det observerte er de lærere som faktisk har svart, de forventete er det antallet vi skulle forvente dersom fordelingen hadde fulgt fordelingen i hele populasjonen (som er basert på antall lærere pr. fylke). Kvadratet av forskjellen mellom observert og forventet, delt på antall forventet, gir et mål for forskjellen mellom det vi faktisk har av antall svar (observert) og det vi skulle forventet, hadde fordelingen i svarene vært som den reelle fordelingen på landsnivå. Målet er basert på teorien om minste kvadraters metode, som inngår som et element i en kji-kvadrat-test (Ringdal 2007, ss. 279 ff.)

Tabell 2.4 Observert og forventet fordeling, lærere, 2021

	Observed (O)	Forventet (F)	
Viken	565	786,3	62,3
Oslo	3	365,3	359,4
Innlandet	546	236,8	403,7
Vestfold og Telemark	175	262,1	29,0
Agder	181	214,4	5,2
Rogaland	799	332,3	655,6
Vestland	352	438,2	17,0
Møre og Romsdal	362	181,5	179,5
Trøndelag	272	318,3	6,7
Nordland	90	180,9	45,7
Troms og Finnmark	153	181,9	4,6
Sum	3498	3498	1768,6

Tabell 2.4 viser at Rogaland er veldig overrepresentert. Fjerner vi Rogaland, får vi en sannsynlighet for lik fordeling med den reelle fordelingen på $p = 0,1$ -nivå. Det er altså fremdeles en betydelig forskjell mellom den observerte fordelingen av lærersvar og den faktiske fordelingen av lærere på fylkesnivå. Lærerundersøkelsen for 2021 gir ikke et representativt bilde på fylkesnivå. Det er å anta at det er andre skjevheter også i materialet, slik at vi ikke kan si at resultatene gir et representativt bilde for verken fylker eller landet som helhet. Vi kan derimot gjennomføre multivariate analyser for å se på sammenhengen i materialet.

2.3 Om de statistiske analysene

Vi bruker gjennomsnittsverdiene når vi presenterer og analyserer indeksene og ser på forskjeller mellom grupper og endring over tid. Gjennomsnittsverdiene må relateres til de skalaene som er brukt. Disse skalaene går i positiv retning. Det vil si at skalaene går fra en til fem. Jo høyere gjennomsnittsverdi, jo bedre er det. Hvis vi ser på indeksen *Trivsel* tolker vi det slik at jo mer gjennomsnittsverdien nærmer seg fem, jo bedre trivsel er det. Her er det et viktig unntak. For indeksen *Mobbing på skolen* er skalaen motsatt. Det vil si hvor nærmere gjennomsnittsverdien er fem, jo mer mobbing er det. Når det gjelder *Mobbing* rapporterer vi andelen som rapporterer at de har blitt mobbet to til tre ganger i måneden eller mer.

I analyser av forskjeller i resultat over tid, og mellom grupper, bruker vi ofte begrepet statistisk signifikant. Når vi bruker begrepet statistisk signifikant resultat mener man, enkelt sagt, at sjansen for at resultatet skyldes tilfeldigheter er liten. Det vil si at det er ikke tilfeldigheter eller målefeil som gjør at vi finner forskjeller eller sammenhenger, men noen egenskaper i gruppene eller det vi måler. Et statistisk signifikant resultat er altså et mål på hvor sikker vi kan være på at resultatene vi finner i et utvalg ikke skyldes tilfeldigheter.

For å si noe om forskjeller mellom grupper og utvalg i materialet – utover å peke på signifikante forskjeller, benytter vi oss av et effektmål som heter Cohens d . Cohens d beregnes som forskjellen i gjennomsnittsverdi mellom to grupper delt på samlet standardavvik (pooled SD) i de to gruppene (Cohen, 1988). Standardavvik er et mål på spredning. Det vil si i hvilken grad svarfordelingen klumper seg rundt gjennomsnittet eller er mer spredt over hele skalaen. Cohens d er derfor et mål som viser om forskjellen mellom gruppene er betydningsfull, triviell eller om den har noen praktisk betydning. Med Cohens d får vi et mål på hvor store forskjellene mellom de grupper eller utvalg som sammenlignes er.

Det er mye diskutert hvordan ulike verdier av Cohens d skal tolkes. Vi følger her den grundige gjennomgangen av empiriske data som Lovakov og Agdullina nylig har gjort (2021), hvor de foreslår en tolkning av Cohens d med følgende grenseverdier:

- 0,15 Liten effekt
- 0,36 Medium effekt
- 0,65 Stor effekt

Vi følger denne tolkningen i denne rapporten, og bruker Cohens d som vist i Tabell 2.3.

Tabell 2.3 Bruk av Cohens d i denne rapporten som mål på forskjeller

	Ingen forskjell	Liten forskjell	Moderat forskjell	Stor forskjell
Cohens d	0-0,15	0,15 – 0,35	0,35 – 0,65	>0,65

I 2013 ble det gjennomført en revisjon av Elevundersøkelsen og da ble det gjennomført faktoranalyser og reliabilitetsanalyser for å undersøke hvorvidt områdene måler aspekter av samme fenomen. Vi gjentar disse hvert år for å undersøke om vi får de samme resultatene i år som i fjor. Faktoranalysene vises ikke i denne rapporten, men vi vil henvise til resultatene fra dem. Faktoranalysen kan sies å måle den indre validiteten eller undersøke hvorvidt de empiriske data bekrefter den forventede faktorstrukturen.

For å bestemme skalaenes/indeksens indre konsistens vil det bli utført reliabilitetsanalyser. Indre konsistens blir gjerne undersøkt ved å regne ut Cronbach's Alpha. Denne koeffisienten blir regnet ut på bakgrunn av gjennomsnittet av alle split-half-korrelasjoner som er mulig å gjøre mellom enkeltvariablene. Alphaverdien uttrykker gjennomsnittsverdien av alle interkorrelasjonene. En sumskala bør som regel ha en alphaverdi på over 0,70. Dersom en indeks/skala består av færre en ti variabler, er det vanlig å finne lavere alphaverdier (Pallant, 2010; Tabachnick & Fidell, 2007). Indeksens/skalaenes Chronbachs alphaverdi vil bli oppgitt i rapporten.

For å analyse forskjeller i svarene fra ulike grupper og nivåer (geografi, skoletype, kommuner, skoler), har vi gjennomført en enveis ANOVA (Krishnaiah 1980). ANOVA ser hvor mye av variansen i svarene til en variabel som ligger på ulike nivå, for eksempel i vårt tilfelle på individnivå (lærere) og skolenivå. Den kan gi svar på om forskjellene i svarene er store innad skolene eller mellom

skolene. Er den stor mellom skolene, viser dette at det er denne skolevise forskjellen har stor betydning for variansen, og at det dermed er stor forskjell i hvordan lærere på ulike skoler svarer. ANOVA tester om det er signifikante forskjeller mellom variansen på de ulike nivåer, altså om det i vårt tilfelle er signifikante forskjeller mellom skolene i lærernes svar. Signifikanstesten gjøres med hjelp av en Fisher-fordeling, som har navnet etter matematikeren Ronald Fisher som utviklet testen (Fisher 1934).

Faktoranalysene i rapporten er gjennomført med en prinsipal komponentanalyse (*principal component analysis*), uten rotasjon (Ulleberg & Nordvik 2001).

3. Gjennomgang av spørsmålene i Lærerundersøkelsen

3.1 Trivsel

I Lærerundersøkelsen er det to spørsmål som omhandler elevenes trivsel.

Tabell 3.1 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Trivsel i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Trivsel							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10695 Elevene mine trives på skolen	N	16	42	78	953	1510	2599		9
	%	0,6	1,6	3,0	36,7	58,1	4,50	0,69	
Q10696 Elevene mine har medelever å være sammen med i friminuttene	n	13	50	51	931	1518	2563		19
	%	0,5	2,0	2,0	36,3	59,2	4,52	0,68	

Tabell 3.1 viser at nært sagt alle (rundt 95-96 prosent) lærerne oppgir at elevene deres trives på skolen og at de har medelever å være sammen med i friminuttene. Det første spørsmålet speiler indikatoren Trivsel i Elevundersøkelsen som presenteres i Udirs statistikkbank.

Forskjellen mellom skolene i lærernes svar er ikke spesielt stor. Ca. ti prosent av variansen til variablene ligger på skolenivå.

3.2 Motivasjon

Tabell 3.2 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Motivasjon i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Motivasjon							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St.avvik	Vet ikke
Q10698 Elevene viser interesse for å lære på skolen	N	23	175	235	1405	749	2587		1
	%	0,9	6,8	9,1	54,3	29,0	4,04	0,85	
Q10699 Elevene liker skolearbeidet	n	33	211	403	1474	462	2583		4
	%	1,3	8,2	15,6	57,1	17,9	3,82	0,86	
Q10700 Elevene prioriterer å bruke tid på skolearbeidet	n	86	423	563	1240	257	2569		11
	%	3,4	16,5	21,9	48,3	10,0	3,45	0,99	
Motivasjon							3,86	0,77	
Cronbachs alpha: ,85									
Q10701 Elevene fortsetter å jobbe selv om det de skal lære er vanskelig	N	96	479	498	1229	278	2580		3
	%	3,7	18,6	19,3	47,6	10,8	3,43	1,03	

De tre første tre påstandene i tabell 3.2 speiler spørsmålene i Elevundersøkelsen som utgjør indeksen Motivasjon i Udir's statistikkbank. Tabellen viser at 83,3 prosent av lærerne er helt enige eller litt enige i at elevene viser interesse for å lære på skolen, 75 prosent er enige i at elevene liker skolearbeidet. I overkant av 58 prosent er enige at elevene prioriterer skolearbeid. 58,4 prosent av lærerne er litt eller helt enige i at elevene fortsetter å jobbe selv om det de skal lære er vanskelig.

3.3 Hjem skole

Tabell 3.3 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Hjem skole i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Hjem skole							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10702 Jeg opplever at foreldrene til elevene mine er opptatt av hvordan barna deres gjør det på skolen	N	10	78	211	930	811	2040		101
	%	0,5	3,8	10,3	45,6	39,8	4,20	0,81	
Q10703 Jeg opplever at elevene mine får støtte hjemmefra i skolearbeidet	n	12	121	300	1127	465	2025		104
	%	0,6	6,0	14,8	55,7	23,0	3,94	0,82	
Q10704 På vår skole arbeider vi konkret med hvordan foreldrene kan bidra positivt til elevenes læring og utvikling	n	57	184	429	863	506	2039		95
	%	2,8	9,0	21,0	42,3	24,8	3,77	1,01	
Q10705 På vår skole har vi gode rutiner for å ta opp eventuelle bekymringer med hjemmet	n	14	65	148	720	1150	2097		43
	%	0,7	3,1	7,1	34,3	54,8	4,40	0,80	
Hjem - skole							4,09	0,63	
Cronbachs alpha: ,71									

Tabell 3.3 viser at jevnt over opplever lærerne at foreldrene er opptatt av hvordan barna gjør det på skolen. Over 85 prosent er litt eller helt enig i dette. Litt færre lærere er enige i at de opplever at elevene får støtte hjemmefra (78,7 prosent). Omtrent 67 prosent av lærerne oppgir at de på sin skole arbeider konkret med hvordan foreldrene kan bidra positivt til elevens læring og utvikling, mens 89 prosent er enige i at det er gode rutiner ved skolen for å ta opp bekymringer med hjemmet.

3.4 Støtte fra lærerne

Tabell 3.4 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Støtte fra lærerne i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Støtte fra lærerne					Total/ Gj.skåre	St. avvik
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig		
Q10706	Jeg viser elevene mine at jeg bryr meg om dem	N	0	2	8	181	1974	2165
		%	0,0	0,1	0,4	8,4	91,2	4,91
Q10707	Jeg viser elevene at jeg har positive forventninger til deres læring og utvikling.	n	0	1	8	293	1863	2165
		%	0,0	0,1	0,4	13,5	86,1	4,86
Q10708	Jeg behandler alle elever med respekt	n	0	1	6	95	2061	2163
		%	0,0	0,1	0,3	4,4	95,3	4,95
Q10709	Jeg hjelper elevene mine når de har problemer med å forstå arbeidsoppgaver på skolen	n	0	2	5	225	1930	2162
		%	0,0	0,1	0,2	10,4	89,3	4,89
Q10710	Elevene ber meg om hjelp hvis det er noe de ikke får til	n	1	34	91	822	1217	2165
		%	0,1	1,6	4,2	38,0	56,2	4,49
Q10711	Jeg hjelper elevene slik at de forstår det de skal lære	n	0	2	26	463	1667	2158
		%	0,0	0,1	1,2	21,5	77,3	4,76
Støtte fra lærerne							4,81	0,26
Cronbachs alpha: ,69								

Tabell 3.4 viser at nær sagt alle, omtrent 99 prosent, er enige i fem av seks påstander. For den nest siste påstanden, om elevene ber om hjelp er det 94,2 prosent som er helt eller litt enig.

3.5 Læringskultur

Tabell 3.5 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Læringskultur i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Læringskultur							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10713 Det er god arbeidsro i timene	n	51	308	282	1412	951	3004		1
	%	1,7	10,3	9,4	47,0	31,7	3,97	0,99	
Q10714 I klassen min synes elevene at det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet	n	34	302	501	1558	598	2993		9
	%	1,1	10,1	16,7	52,1	20,0	3,80	0,91	
Q10715 Jeg gjør det klart for elevene mine at det er greit å gjøre feil, fordi de kan lære av det	n	1	2	40	400	2560	3003		3
	%	0,03	0,1	1,3	13,3	85,3	4,84	0,41	
Læringskultur							4,20	0,60	
Cronbachs alpha: ,58									

Påstandene i tabell 3.5 speiler indeksen Læringskultur i Elevundersøkelsen. 12 prosent av lærerne er litt eller helt uenige i at det er god arbeidsro i timene og at i klassen deres synes elevene det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet. Kun 3 lærere oppgir at de er litt eller helt uenige i at de gjør det klart for elevene at det er greit å gjøre feil, fordi de kan lære av det. Påstanden greier altså ikke å skille lærere fra hverandre, for nær sagt alle er enige i påstanden.

3.6 Faglig utfordring

Tabell 3.6 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Faglig utfordring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Faglig utfordring							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St.avvik	Vet ikke
Q10716 Elevene mine får nok utfordringer på skolen gjennom oppgavene de får	N	6	44	128	1233	1581	2992		16
	%	0,2	1,5	4,3	41,2	52,8	4,45	0,67	

Igen ser vi at nær sagt alle lærerne er enige i påstanden. I følge tabell 3.6 er 94 prosent av lærerne enige i at elevene får nok utfordringer på skolen gjennom oppgavene de får.

3.7 Lekser

Tabell 3.7 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Lekser i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Lekser							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10717 Jeg gir lekser som elevene har forutsetninger for å klare på egen hånd	N	3	21	152	625	1777	2578		412
	%	0,1	0,8	5,9	24,2	68,9	4,61	0,65	
Q10718 Jeg følger opp leksene jeg gir til elevene	n	12	85	187	900	1409	2593		395
	%	0,5	3,3	7,2	34,7	54,3	4,39	0,80	
Lekser							4,50	0,61	
Cronbachs alpha: ,58									

Den første påstanden i tabell 3.7 speiler et spørsmål som inngår i indeksen Mestring i Elevundersøkelsen, i motsetning til den andre påstanden. Den store majoriteten av lærerne er enige i påstandene, det vil si henholdsvis 93,1 og 89 prosent. Det gjøres oppmerksom på at andelen som svarer «vet ikke» er på over 13 prosent på de to spørsmålene.

3.8 Tilpasset opplæring

Tabell 3.8 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Tilpasset opplæring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

	Tilpasset opplæring								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10720 Elevene i klassen min får oppgaver de klarer å løse på egen hånd	N	4	44	147	1634	1165	2994		7
	%	0,1	1,5	4,9	54,6	38,9	4,31	0,64	
Q10721 Når jeg gjennomgår nytt stoff, undersøker jeg om elevene forstår innholdet	n	1	15	68	998	1904	2986		11
	%	0,03	0,5	2,3	33,4	63,8	4,60	0,56	
Q10722 Når jeg gjennomgår nytt stoff, bruker jeg ulike måter å presentere stoffet på for å sikre at alle elevene forstår innholdet	n	2	27	114	1068	1773	2984		10
	%	0,07	0,9	3,8	35,8	59,4	4,54	0,62	
Q10724 Jeg tilpasser undervisningen slik at alle elever får læringsprogresjon	n	3	35	125	1329	1491	2983		12
	%	0,1	1,2	4,2	44,6	50,0	4,43	0,64	
Tilpasset opplæring							4,47	0,44	
Cronbachs alpha: ,68									

Tabell 3.8 har påstander som omhandler tilpasset opplæring og tabellen viser at nær sagt alle lærere (mellom 93,5 og 97,2) er enige i alle påstandene om at de driver tilpasset opplæring.

3.9 Relevans

Tabell 3.9 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Relevans i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Relevans								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke	
Q10719 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan ha nytte av det de lærer senere i livet	N	0	6	42	282	443	773		0	
	%	0,0	0,8	5,4	36,5	57,3	4,50	0,64		
Q10725 Jeg forklarer elevene mine hvorfor vi jobber med ulike tema og oppgaver	n	0	6	26	253	488	773		0	
	%	0,0	0,8	3,4	32,7	63,1	4,58	0,60		
Relevans							4,54	0,55		
Cronbachs alpha: ,74										

Tabell 3.9 viser svarfordeling for påstander som omhandler relevans og nytteverdi av skolearbeid og at rundt 95 prosent er enige i påstandene.

3.10 Varierte arbeidsmetoder

Tabell 3.10 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Varierte arbeidsmetoder i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Varierte arbeidsmetoder							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10726 Jeg legger til rette for at elevene mine kan jobbe med det de skal lære på forskjellige måter	N	0	15	40	304	412	771		1
	%	0,0	2,0	5,2	39,4	53,4	4,44	0,68	
Q10727 Jeg legger til rette for at elevene mine får bruke praktiske arbeidsmåter (for eksempel å lage modeller, bruke måleinstrumenter, rollespill, spill og lignende)	n	5	51	104	263	343	766		4
	%	0,7	6,7	13,6	34,3	44,8	4,16	0,94	
Varierte arbeidsmetoder							4,30	0,69	
Cronbachs alpha: ,60									

Når det gjelder spørsmål som omhandler varierte arbeidsmetoder viser tabell 3.10 at 92,8 prosent er enige i at de legger til rette for at elevene kan jobbe med det de skal lære på forskjellige måter, mens andelen som er enige i at de legger til rette for praktiske arbeidsmåter er rundt 79 prosent.

3.11 Vurdering for læring

Tabell 3.11 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Vurdering for Læring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Vurdering for Læring									
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10728 Jeg forklarer elevene hva som er målene i mine fag, slik at de forstår dem	N	6	57	124	1113	1298	2598		10
	%	0,2	2,2	4,8	42,8	50,0	4,40	0,70	
Q10729 Jeg forklarer elevene hva det legges vekt på når skolearbeidet deres vurderes	n	5	50	170	867	1497	2589		13
	%	0,2	1,9	6,6	33,5	57,8	4,47	0,72	
Q10730 Jeg har snakket med elevene om hva som kreves for å oppnå de ulike karakterene ved halvårsvurderingen i fag	n	9	47	149	521	742	1468		27
	%	0,6	3,2	10,2	35,5	50,5	4,32	0,83	
Q10731 Jeg forteller elevene hva som er bra med arbeidet de gjør	n	1	3	30	577	1998	2609		5
	%	0,04	0,1	1,2	22,1	76,6	4,75	0,47	
Q10732 Jeg snakker med den enkelte elev om hva han/hun bør gjøre for å bli bedre i fagene	n	2	42	125	935	1487	2591		14
	%	0,1	1,6	4,8	36,1	57,4	4,49	0,67	
Q10734 Jeg gir ofte tilbakemeldinger til elevene som de kan bruke til å bli bedre i fagene	n	5	36	125	1176	1261	2598		10
	%	0,1	1,4	4,8	45,3	48,5	4,41	0,65	
Faktor 1							4,55	0,44	
Cronbachs alpha: ,78									
Q10735 Jeg lar elevene være med på å foreslå hva det skal legges vekt på, når arbeidet deres vurderes	N	76	338	582	1083	487	2566		22
	%	3,0	13,2	22,7	42,2	19,0	3,61	1,03	
Q10736 Elevene får være med på å vurdere sitt eget skolearbeid	n	28	234	466	1280	575	2583		13
	%	1,1	9,1	18,0	49,6	22,3	3,83	0,91	
Q10737 Jeg hjelper elevene til å tenke gjennom hvordan de utvikler seg i faget	n	6	87	388	1292	794	2567		25
	%	0,2	3,4	15,1	50,3	30,9	4,08	0,78	
Q10738 Jeg bruker vurderingsinformasjon om elevene til å tilpasse opplæringen underveis, slik at den møter elevenes læringsbehov	n	6	52	288	1182	1033	2561		32
	%	0,2	2,0	11,3	46,2	40,3	4,24	0,75	
Faktor 2							3,95	0,65	
Cronbachs alpha: ,73									

Tabell 3.11 viser ti påstander som omhandler vurdering for læring. En prinsippal faktoranalyse (Ulleberg & Nordvik 2021) viser to faktorer hvor de seks første påstandene lader på den ene og de fire siste lader på den andre. Det som skiller de seks første fra de fire siste er at de seks første omhandler hva læreren forklarer, informerer og gir tilbakemeldinger om, mens de fire siste omhandler om eleven får medvirke og får hjelp til å vurdere arbeidet sitt og sin utvikling. I tillegg er det en påstand som omhandler om læreren bruker vurderingsinformasjonen til å tilpasse opplæringen. Cronbachs alpha-verdien er tilfredsstillende for begge faktorene, men vi ser at gjennomsnittsverdien er mye høyere og standardavviket mindre, for faktor 1 enn for faktor 2. Det gjenspeiler seg i svarfordelingen hvor vi ser at mellom 86 og 99 prosent er enige i påstandene i faktor 1, mens det spenner fra 61 til 87 prosent som er helt eller litt enig i påstandene i faktor 2. Det betyr at lærere vurderer at de er «flinkere» til å forklare og gi tilbakemeldinger enn å la elevene medvirke i vurderingsarbeidet.

3.12 Medvirkning

Tabell 3.12 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Medvirkning i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Medvirkning							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10739 Jeg legger vekt på elevenes forslag om hvordan vi skal arbeide med fagene	n	6	61	213	976	516	1772		9
	%	0,3	3,4	12,0	55,1	29,1	4,09	0,76	
Q10740 Elevene mine er med på å lage regler for hvordan vi skal ha det i elevgruppa	n	7	32	130	442	1145	1756		18
	%	0,4	1,8	7,4	25,2	65,2	4,53	0,74	
Q10741 Jeg legger til rette for at elevene mine kan delta i elevrådsarbeid og annet arbeid som tillitsvalgt	n	15	7	222	151	1254	1649		90
	%	0,9	0,4	13,5	9,2	76,1	4,59	0,80	
Medvirkning							4,41	0,53	
Cronbachs alpha: ,45									

Selv om påstandene i tabell 3.12 lader på samme faktor er den indre konsistensen mellom variablene såpass lav at de ikke egner seg til å slå sammen i et samlemål. Imidlertid kan en argumenter for at dette er en additiv indeks hvor indre konsistens ikke er like relevant. Disse tre påstandene speiler tre av fire spørsmål som måler *Elevdemokrati og medvirkning* i Elevundersøkelsen. Rundt 84 prosent av lærerne er enige at de legger vekt på elevenes forslag om hvordan vi skal arbeide med fagene; 90,4 prosent er enige i at elevene er med på å lage regler og litt over 85 prosent at de legger til rette for elevrådsarbeid og annet arbeid som tillitsvalgt.

3.13 Regler på skolen

Tabell 3.13 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Regler på skolen i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

	Regler på skolen								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10742 Elevene mine vet hvilke regler som gjelder for hvordan vi skal ha det på skolen	N	6	21	28	313	1375	1743		6
	%	0,3	1,2	1,6	18,0	78,9	4,74	0,58	
Q10743 Jeg sørger for at elevene følger reglene for hvordan vi skal ha det på skolen	n	2	17	40	468	1216	1743		6
	%	0,1	1,0	2,3	26,9	69,8	4,65	0,59	
Q10744 På skolen reagerer vi ansatte på samme måte hvis elevene bryter reglene	n	101	300	195	772	353	1721		28
	%	5,9	17,4	11,3	44,9	20,5	3,57	1,17	
Regler på skolen							4,33	0,58	
Cronbachs alpha: ,52									

Påstandene i tabell 3.13 speiler spørsmålene i indeksen *Felles regler* i Elevundersøkelsen. En prinsipal faktoranalyse viser at de lader på samme faktor, men Cronbachs alpha er lav og tyder på en lav indre konsistens mellom de tre påstandene. De to første påstandene har meget høye gjennomsnitt og lave standardavvik som betyr at det er svært lite spredning blant lærerne. Mer eller mindre alle er enige i at elevene vet hvilke regler som gjelder for hvordan en skal ha det på skolen og at de selv sørger for at elevene følger reglene. Det er imidlertid i overkant av 23 prosent som er uenige i at de ansatte på skolen reagerer på samme måte hvis elevene bryter reglene.

3.14 Trygt miljø

Tabell 3.14 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Trygt miljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Trygt miljø									
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10745 Vi ansatte på skolen er samstemte om hvordan elevene skal oppføre seg mot hverandre	n	18	111	101	699	1395	2324		15
	%	0,8	4,8	4,4	30,1	60,0	4,44	0,84	
Q10746 Vi ansatte griper inn når noen sier eller gjør noe krenkende/ubehagelig mot en elev	n	5	55	62	518	1683	2323		15
	%	0,2	2,4	2,7	22,3	72,5	4,64	0,67	
Q10747 I mine timer gjør ikke elevene narr av hverandre hvis noen gjør feil.	n	19	117	142	825	1227	2330		7
	%	0,8	5,0	6,1	35,4	52,7	4,34	0,86	
Q10748 Skolehelsetjenesten bidrar til et trygt miljø	n	37	91	347	658	1072	2205		112
	%	1,7	4,1	15,7	29,8	48,6	4,20	0,96	
Trygt miljø							4,41	0,56	
Cronbachs alpha: ,59									

Påstandene i tabell 3.14 omhandler ulike forhold relatert til et trygt miljø for elevene. Det er høye gjennomsnittsverdier som tyder på at de aller fleste er enige i påstanden. Rundt 90 til 95 prosent er litt eller helt enig i at ansatte på skolen er samstemte om hvordan elevene skal oppføre seg mot hverandre, at ansatte griper inn når noen sier eller gjør noe krenkende/ubehagelig mot en elev og at elevene gjør ikke narr av hverandre hvis noen gjør feil i deres timer. Når det gjelder om skolehelsetjenesten bidrar til et trygt miljø er rundt 78 prosent enige at det gjør den, mens 15,7 prosent har svart at de verken er enig eller uenig.

3.15 Krenkelsler

Tabell 3.15 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Trygt miljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Hvor ofte dette skoleåret har du sett eller hørt (inkludert Internett/mobil) elever oppleve at:	Krenkelsler						Total/ andel*
		Flere ganger i uken	Omtrent 1 gang i uken	2 eller 3 ganger i måneden	En sjelden gang	Ikke i det hele tatt	
Q10749 - noen gjorde narr av eller ertet dem, slik at de ble lei seg	N 40	79	146	458	244	967	
	% 4,1	8,2	15,1	47,4	25,2	27,4	
Q10750 - de ble holdt utenfor	n 20	61	122	466	294	963	
	% 2,1	6,3	12,7	48,4	30,5	21,1	
Q10751 - noen spredte løgner om dem	n 10	21	50	307	574	962	
	% 1,0	2,2	5,2	31,9	59,7	8,4	
Q10752 : - noen truet dem	n 10	23	45	237	650	965	
	% 1,0	2,4	4,7	24,6	67,4	8,1	
Q10753 - noen slo, dyttet, sparket eller holdt dem fast så de ble redde	n 14	28	54	275	596	967	
	% 1,5	2,9	5,6	28,4	61,6	9,9	
Q10754 - noen kommenterte utseendet deres negativt på en måte de ikke likte	n 11	32	86	331	506	966	
	% 1,1	3,3	8,9	34,3	52,4	13,4	

*Andel 2 til 3 ganger i uka eller mer:

Tabell 3.15 viser svarfordeling på spørsmål om hvor ofte dette skoleåret lærerne har sett eller hørt at elever opplever seks ulike krenkelsers/negative hendelser. Elevene fikk før Elevundersøkelsen 2016 tilsvarende spørsmål, men disse spørsmålene er tatt ut av Elevundersøkelsen etter det. Tabellen viser at 27,4 prosent av lærerne oppgir at de har sett eller hørt at elever har blitt gjort narr av to til tre ganger i måneden eller mer, mens 21,1 prosent har sett at elever har blitt holdt utenfor to til tre ganger i måneden eller mer. Det er færre som har sett eller hørt at elever er blitt spredt løgner om eller truet, henholdsvis 8,4 og 8,1 prosent. Nesten 10 prosent har sett eller hørt om at elever har blitt slått, dyttet eller holdt fast to til tre ganger i måneden eller mer, mens 13,4 prosent har opplevd at elever har fått negative kommentarer på utseende to til tre ganger i måneden eller mer.

Disse tallene gir kanskje en indikasjon på hvor ofte slike negative hendelser skjer blant elevgruppa med tanke på at det er flere elever som opplever å bli gjort narr av enn som mottar trusler. Spørsmålene gir ellers et dårlig mål på frekvens eller omfang. Det er like mye et mål på informasjonsflyt mellom lærere på skolen. Eksempelvis var det under 3 prosent av elevene som oppga at de ble slått, holdt fast eller dyttet slik at de ble redd to til tre ganger i måneden eller mer og den elevrapporterte forekomsten var betraktelig lavere for alle de seks ulike krenkelsene som vises i tabell 3.15. Det er rundt 10 prosent av lærerne som oppgir at de to til tre ganger i måneden eller mer har hørt eller sett at elever blir slått eller dyttet. Dette er relativt lett observerbar atferd som skoler må ta tak i dersom de ser det. Det vil også sannsynligvis bli snakket om blant lærere. Det betyr at dersom samtlige lærere vet om at en elev blir jevnlig slått er forekomsten kanskje en prosent på elevnivå, men 100 prosent av lærerne har sett eller hørt om dette to til tre ganger i måneden eller mer.

3.16 Mobbing

Tabell 3.16 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Mobbing i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Mobbing								
Hvor ofte dette skoleåret har du sett eller hørt (inkludert Internett/mobil) elever oppleve at:		Flere ganger i uken	Omtrent 1 gang i uken	2 eller 3 ganger i måneden	En sjelden gang	Ikke i det hele tatt	Total/ andel*	Vet ikke
Q10756 Hvor ofte har du observert eller fått vite om at elever har blitt mobbet på skolen de siste månedene?	N	20	42	181	1098	1023	2364	
	%	0,9	1,8	7,7	46,5	43,3	10,4	0
Hvor ofte har du observert eller fått vite om at elever har blitt mobbet på skolen de siste månedene av:								
Q10759 ... elever i gruppa/klassen?	n	12	33	113	829	1328	2315	36
	%	0,5	1,4	4,9	35,8	57,4	6,8	
Q10760 ... andre elever på skolen?	n	9	23	118	790	1340	2280	69
	%	0,4	1,0	5,2	34,7	58,8	6,6	
Q10761 ... en eller flere lærere?	n	3	5	30	252	2001	2291	58
	%	0,1	0,2	1,3	11,0	87,3	1,6	
Q10762 ... andre voksne på skolen?	n	0	3	14	164	2103	2284	55
	%	0,0	0,1	0,6	7,2	92,1	0,7	
						Nei	Ja	Vet ikke
Q10757 Har skolen retningslinjer for hvordan mobbing skal håndteres?	n					10	2295	69
	%					0,4	99,6	2,9
Q10758 Følger du disse retningslinjene i din håndtering av mobbing?	n					14	2182	155
	%					0,6	89,3	6,6

*Andel 2 til 3 ganger i måneden eller mer:

Tabell 3.16 viser at i overkant av 8 prosent av lærerne oppgir at de har observert eller fått vite at elever har blitt mobbet to til tre ganger i uka eller mer. Rett under seks prosent av elevene rapporterer at de er mobbet. Som nevnt under forrige tabell er tallene i tabell 3.16 og 3.15 ikke egnet til å måle forekomst på elevnivå, men gir selvfølgelig en innsikt i hvor mange lærere som rapporterer at de har sett eller hørt om mobbing blant elevene. Flest lærere rapporterer at de har sett eller hørt om mobbing fra medelever i klassen eller andre elever på skolen, mens 1,6 prosent oppgir at de jevnlig (2 til 3 ganger i måneden eller mer) har hørt om eller sett mobbing fra andre lærere. Det er bare 10 av 2374 lærere som oppgir at skolen ikke har retningslinjer for hvordan mobbing kan håndteres. 69 lærere, som utgjør 2,9 prosent, oppgir at de ikke vet om skolen har slike retningslinjer. 14 lærere oppgir at de ikke følger disse retningslinjene. Nesten 7 prosent av lærerne oppgir at de ikke vet om de følger retningslinjene i deres håndtering av mobbing.

3.17 Grunnleggende ferdigheter i lesing

Tabell 3.17 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i lesing i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Grunnleggende ferdigheter i lesing								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik
Q10764 Jeg forklarer elevene mine hvordan de skal lese ulike tekster for å lære	n	3	16	119	396	560	1094	
	%	0,3	1,5	10,9	36,2	51,2	4,37	0,76
Q10765 Jeg forklarer elevene mine hvordan de skal arbeide med teksten før de leser den	n	5	16	117	374	583	1095	
	%	0,5	1,5	10,7	34,2	53,2	4,38	0,77
Q10766 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan arbeide med en tekst for å forstå den	n	4	12	111	389	575	1091	
	%	0,4	1,1	10,2	35,7	52,7	4,39	0,74
Q10767 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan arbeide med nye ord og begreper for å forstå dem	n	5	10	87	398	593	1093	
	%	0,5	0,9	8,0	36,4	54,3	4,43	0,72
Grunnleggende ferdigheter i lesing							4,39	0,65
Cronbachs alpha: ,89								

Tabell 3.17 viser påstander som omhandler grunnleggende ferdigheter i lesing. Vi ser igjen at gjennomsnittsverdien er høy og spredningen er lav. Rundt 87-91 prosent av lærerne er litt enig eller helt enig i samtlige påstander i tabellen.

3.18 Grunnleggende ferdigheter i regning

Tabell 3.18 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i regning i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Grunnleggende ferdigheter i regning								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik
Q10768 Elevene mine bruker regning som redskap for læring i fagene jeg underviser i	N	15	17	66	156	173	427	
	%	3,5	4,0	15,5	36,5	40,5	4,07	1,02
Q10769 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan bruke regning for å forstå informasjon i de fagene jeg underviser i	n	16	16	82	150	162	426	
	%	3,8	3,8	19,3	35,2	38,0	4,00	1,03
Q10770 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan bruke regning til å undersøke ting de lurer på	n	12	17	78	161	155	423	
	%	2,8	4,0	18,4	38,1	36,6	4,02	0,98
Grunnleggende ferdigheter i regning							4,03	0,95
Cronbachs alpha: ,93								

Gjennomsnittsverdiene er lavere i tabell 3.18 sammenlignet med forrige tabell; «bare» rundt 73-77 prosent er enige i påstandene som omhandler grunnleggende ferdigheter i regning.

3.19 Grunnleggende ferdigheter i skriving

Tabell 3.19 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i skriving i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Grunnleggende ferdigheter i skriving								
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik
Q10771 Jeg viser elevene mine eksempler på gode tekster før de skriver selv	n	3	14	56	116	154	343	
	%	0,9	4,1	16,3	33,8	44,9	4,18	0,91
Q10772 Jeg viser elevene mine hvordan de kan skrive gode tekster	n	2	4	55	116	166	343	
	%	0,6	1,2	16,0	33,8	48,4	4,28	0,82
Grunnleggende ferdigheter i skriving							4,23	0,81
Cronbachs alpha: ,88								

Når det gjelder grunnleggende ferdigheter i skriving viser tabell 3.19 at rundt 80 prosent av lærerne er litt eller helt enig i at de viser elevene eksempler på gode tekster før de skriver selv og at de viser elevene hvordan de kan skrive gode tekster.

3.20 Grunnleggende digitale ferdigheter

Tabell 3.20 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende digitale ferdigheter i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Grunnleggende digitale ferdigheter									
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	
Q10773 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan være kritiske til informasjon de finner på Internett	N	3	7	57	222	515	804		
	%	0,4	0,9	7,1	27,6	64,1	4,54	0,70	
Q10774 Jeg forklarer elevene mine at de må tenke over hvordan de bruker informasjon fra Internett	n	3	6	52	201	541	803		
	%	0,4	0,8	6,5	25,0	67,4	4,58	0,68	
Q10775 Jeg lar elevene mine bruke digitale verktøy for å lære (digitale verktøy er for eksempel datamaskin, nettbrett og interaktiv tavle)	n	7	6	14	81	701	809		
	%	0,9	0,7	1,7	10,0	86,7	4,81	0,58	
Grunnleggende digitale ferdigheter							4,65	0,53	
Cronbachs alpha: ,74									

Mellom 92 og 97 prosent av lærerne er litt eller helt enige i påstandene som omhandler grunnleggende digitale ferdigheter, ifølge tabell 3.20.

3.21 Grunnleggende muntlige ferdigheter

Tabell 3.21 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende muntlige ferdigheter i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Grunnleggende muntlige ferdigheter									
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	
Q10776 Jeg forklarer elevene mine hvordan de kan uttrykke seg muntlig på ulike måter (for eksempel ved å gi tilbakemeldinger, delta i rollespill og holde presentasjoner)	N	2	2	18	85	123	230		
	%	0,9	0,9	7,8	37,0	53,5	4,41	0,75	
Q10777 Jeg forklarer elevene mine hvordan de skal bruke argumenter i en diskusjon	n	2	8	51	76	88	225		
	%	0,9	3,6	22,7	33,8	39,1	4,07	0,92	
Q10778 Jeg forklarer elevene mine hvordan de skal bruke fakta i en diskusjon	n	2	5	55	70	93	225		
	%	0,9	2,2	24,4	31,1	41,3	4,10	0,91	
Q10779 Jeg lar elevene mine øve på å bruke fagbegreper i samtaler	n	3	6	36	91	93	229		
	%	1,3	2,6	15,7	39,7	40,6	4,16	0,87	
Grunnleggende muntlige ferdigheter							4,19	0,70	
Cronbachs alpha: ,83									

Generelt sett er lærerne enige i påstandene om grunnleggende muntlige ferdigheter i tabell 3.21. Mellom 72 og 91 prosent er enige i påstandene.

3.22 Fysisk læringsmiljø

Tabell 3.22 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Fysisk læringsmiljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

Fysisk læringsmiljø								
Er du fornøyd med følgende forhold på skolen		Ikke særlig fornøyd	Litt fornøyd	Ganske fornøyd	Fornøyd	Svært fornøyd	Total/ Gj.skåre	St. avvik
Q10780 Kvaliteten på luften i undervisningsrommene	N	128	126	134	201	146	735	
	%	17,4	17,1	18,2	27,4	19,9	3,15	1,38
Q10781 Temperaturen i undervisningsrommene	n	116	139	161	207	112	735	
	%	15,8	18,9	21,9	28,2	15,2	3,08	1,31
Q10782 Undervisningsrommene ellers	n	76	127	160	233	136	732	
	%	10,4	17,4	21,9	31,8	18,6	3,31	1,25
Q10783 Lærebøker/materiell/utstyr	n	118	153	136	222	105	734	
	%	16,1	20,8	18,5	30,3	14,3	3,06	1,31
Q10784 Skolebiblioteket	n	73	77	108	209	260	727	
	%	10,0	10,6	14,9	28,8	35,8	3,70	1,32
Q10785 Toaletter	n	49	68	109	272	235	733	
	%	6,7	9,3	14,9	37,1	32,1	3,79	1,18
Q10786 Garderobe og dusj	n	107	66	125	211	192	701	
	%	15,3	9,4	17,8	30,1	27,4	3,45	1,38
Q10787. Skolebygget	n	48	82	134	240	228	732	
	%	6,6	11,2	18,3	32,8	31,2	3,71	1,20
Q10788. Renhold	n	16	47	80	236	351	730	
	%	2,2	6,4	11,0	32,3	48,1	4,18	1,01
Q10789 Uteområdet som elevene har tilgang til i friminuttene	n	72	65	127	245	219	728	
	%	9,9	8,9	17,5	33,7	30,1	3,65	1,27
Fysisk læringsmiljø							3,52	0,90
Chronbachs alpha: ,89								

Tabell 3.22 viser hvor fornøyd lærerne er med ti ulike forhold som omhandler det fysiske læringsmiljøet. Merk at det ikke er hensiktsmessig å kjøre faktoranalyse på disse spørsmålene i og med det er ikke logisk at det er en bakenforliggende faktor (foruten økonomi) som bestemmer om lærerne eksempelvis er fornøyd med toalettene og uteområdene. Det skal ikke være noen sammenheng mellom toaletter og uteområder. Det hindrer imidlertid ikke å slå sammen variablene til en indeks som måler fysisk læringsmiljø. Vi kan også legge merke til at for disse spørsmålene er gjennomsnittsverdiene lave og spredningen høyere enn hva vi er vant til å se i Lærerundersøkelsen. Tabellen viser at gjennomsnittlig er lærerne mest fornøyd med renhold og minst fornøyd med Lærebøker/materiell/utstyr.

3.23 Ledelse og samarbeid

Tabell 3.23 Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Ledelse og samarbeid i Lærerundersøkelsen 2021-2022.

		Ledelse og samarbeid							
		Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig	Total/ Gj.skåre	St. avvik	Vet ikke
Q10790 Lærerne på skolen tar ansvar for alle elevene på skolen	N	28	114	136	932	1393	2603		26
	%	1,1	4,4	5,2	35,8	53,5	4,36	0,85	
Q10791 Skolen har retningslinjer for god klasseledelse	n	25	95	245	718	1402	2485		123
	%	1,0	3,8	9,9	28,9	56,4	4,36	0,88	
Q10792 Jeg følger skolens retningslinjer for god klasseledelse	n	3	19	254	622	1547	2445		131
	%	0,1	0,8	10,4	25,4	63,3	4,51	0,72	
Q10793 Lærerne får god støtte, hjelp og veiledning av sin leder	n	99	152	290	820	1223	2584		29
	%	3,8	5,9	11,2	31,7	47,3	4,13	1,07	
Q10794 Skolens ledelse legger til rette for felles refleksjon og læring	n	68	164	241	847	1276	2596		10
	%	2,6	6,3	9,3	32,6	49,2	4,19	1,02	
Q10795 Skolens ledelse legger til rette for samarbeid om planlegging av opplæringen	n	83	219	261	877	1163	2603		10
	%	3,2	8,4	10,0	33,7	44,7	4,08	1,08	
Q10797 Skolens ledelse legger til rette for samarbeid om gjennomføring av opplæringen	n	65	202	270	924	1126	2587		14
	%	2,5	7,8	10,4	35,7	43,5	4,10	1,03	
Q10798 Skolens ledelse legger til rette for samarbeid om evaluering av opplæringen	n	91	245	384	950	901	2571		38
	%	3,5	9,5	14,9	37,0	35,0	3,90	1,09	
Q10799 Skolens ledelse legger til rette for samarbeid om vurdering av elevarbeid	n	127	305	474	911	733	2550		43
	%	5,0	12,0	18,6	35,7	28,8	3,71	1,15	
Q10800 Skolens ledelse sørger for at vedtak blir gjennomført	n	43	142	284	780	1249	2498		101
	%	1,7	5,7	11,4	31,2	50,0	4,22	0,97	
Q10801 Skolens ledelse støtter og legger til rette for lærere som prøver ut ny pedagogisk praksis	n	66	103	423	678	1096	2366		181
	%	2,8	4,4	17,9	28,7	46,3	4,11	1,03	
Q10802 Skolens ledelse legger til rette for at lærere samarbeider om lokale læreplaner i fag	n								
	%								
Ledelse og samarbeid							4,21	0,71	
Cronbachs alpha: ,92									

Til slutt i Lærerundersøkelsen er det 11 påstander som omhandler ledelse og samarbeid. Disse vises i tabell 3.23. De tre første skiller seg ut ved at de mer går ut på klasseledelse mens de øvrige åtte omhandler skolens ledelse. For de åtte spørsmålene ligger gjennomsnittsverdien rundt 4 med et standardavvik på rundt 1. Dette tyder på en større spredning i lærernes vurdering enn hva de fleste av spørsmålene i Lærerundersøkelsen har, altså at de her ikke er like enige som for de andre spørsmålene. Lærerne er særlig enig i at *Skolens ledelse legger til rette for felles refleksjon og læring* og *Skolens ledelse sørger for at vedtak blir gjennomført*. Lærerne er minst enige i at *Skolens ledelse legger til rette for samarbeid om vurdering av elevarbeid*.

4. Forskjeller mellom skoleslag, kommuner og skoler

Vi har presentert resultatene fra lærerundersøkelsen samlet. Det er imidlertid forskjeller både av geografisk art, mellom skoler og mellom skoleslag. Vi har undersøkt disse forskjellene, slik vi har beskrevet i kapittel 2, med hjelp av en enveis ANOVA. En enveis ANOVA kan brukes både til å teste om det er signifikante forskjeller mellom ulike grupper (skoler, kommuner, fylke) og til å si noe om hvor forskjellene i svarene (variansen) ligger. Resultatene vi kort presenterer her, er alle signifikante, og peker på store forskjeller på de ulike nivåene, skole, kommune eller fylke. Til sammenligning viser en ANOVA av PISA-undersøkelsen i 2015 at under ti prosent av variansen for norske elever i naturfag, ligger på skolenivå (OECD 2016, s. 227). Med andre ord: Vi finner i all hovedsak her variansen (forskjellen mellom elevene) innad skoler, og ikke mellom skoler. Som det framgår nedenfor, er den forklarte variansen på kommunenivå og skolenivå betraktelig høyere i Lærerundersøkelsen.

Ser vi på fylkesnivå, er det klart størst forskjell i lærernes syn på hvor fornøyd de er med skolebiblioteket. Det er også en betydelig forskjell mellom fylkene i lærernes vurdering av utsagn innen temaet «Trygt miljø» som går på å gjøre narr eller erte og på spørsmål om mobbing. Men for disse utsagnene er det bare rundt 1000 lærere som har svart. Vi kan derfor ikke sammenligne fylkene direkte. Tallene viser imidlertid at det er betydelige forskjeller landet rundt i hvor stor grad lærere opplever at det ertes eller mobbes.

Mellom kommunene er det også tydeligst forskjell i lærernes vurdering av de fysiske forhold ved læringsmiljøet. Her peker spesielt en forskjellig vurdering av skolebygget og skolens fasiliteter seg ut, men også når det gjelder vurdering av læremidler. Forskjellen er svært stor her. For vurderingen av skolebibliotek, ligger nesten 50 prosent av variansen på kommunenivå.

Også på kommunenivå er det tydelige forskjeller når det gjelder i hvor stor grad lærerne hører om eller observerer mobbing og erting. På spørsmålet om mobbing, er nesten 30 prosent av variansen å finne på skolenivå. Dette innebærer at forskjellen mellom kommunene er svært stor, sammenlignet med forskjellene innad kommunene.

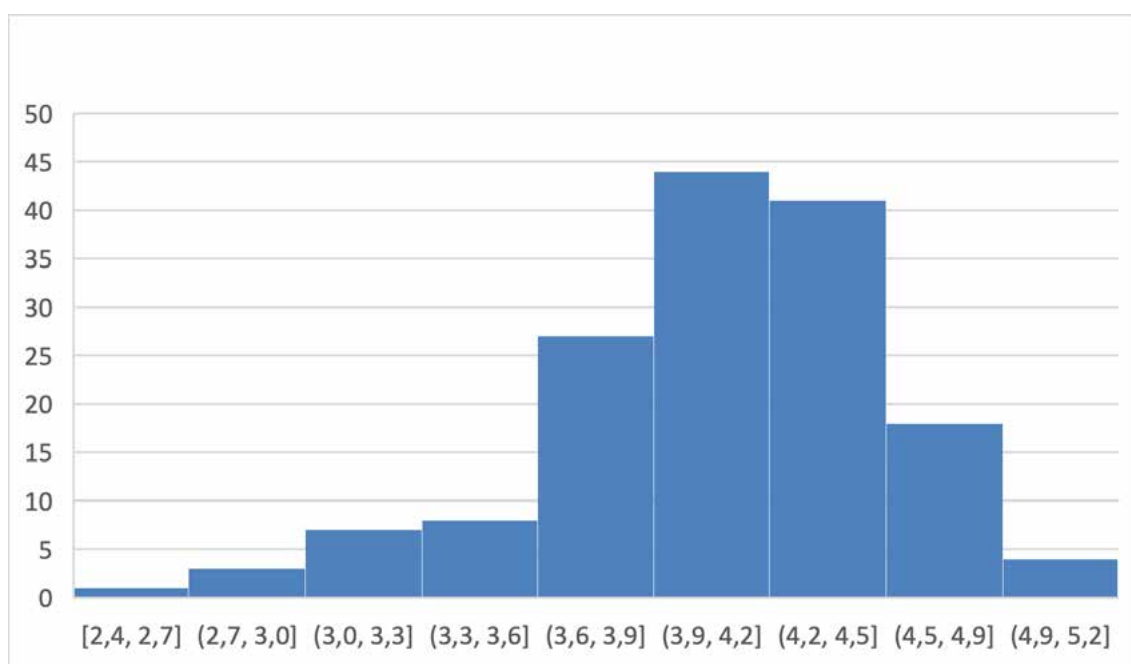
Når det gjelder det kommunale nivået kan vi også merke oss at det er forskjeller i vurdering av ledelse. Spesielt utsagnet «Skolens ledelse legger til rette for felles refleksjon og læring» vurderes ulikt av lærere rundt i landets kommuner. Variansen i svarene på kommunenivå er på 20 prosent.

Når det gjelder skoleslag, er det også forskjeller på spørsmålet om bibliotek. Her er gjennomsnittsskåren for lærere på barnetrinn 2,9, altså under midtpunktet på skalaen og dermed med overvekt i en negativ vurdering. Mellom skoleslagene ser vi også forskjeller når det gjelder lærerens vurdering av hva de gjør i undervisningen. Spesielt lærerens vurdering av hva de gjør i vurderingsarbeidet er forskjellig – naturlig nok, siden vurderingen er forskjellig i de forskjellige skoleslagene. Også når det gjelder å observere eller ha hørt om mobbing og erting, er det forskjeller. Gjennomsnittsskåren for lærere på barneskoler er 3,4 mens den for lærere i videregående er 4,5. Forskjellen er større enn standardavviket, med andre ord stor.

På skolenivå er forskjellen mellom skolene tydelig på nesten alle spørsmålene i lærerundersøkelsen. Dette indikerer at det noen bakenforliggende variabler som virker inn. Det er ikke urimelig å anta at disse bakenforliggende variablene har med skolekultur å gjøre (Louis 2006, Deal & Peterson 1999, MacNeil, Prater & Busch 2009). Dette understøttes ved at det er på spørsmålene om ledelse at det er størst forskjeller i lærernes vurdering på skolenivå. Over 25 prosent av variasjonen i vurderingen av utsagnet «Skolens ledelse legger til rette for felles refleksjon og læring» ligger på skolenivå.

Cronbachs alfa for de åtte utsagnene om ledelse er på 0,94. Det er med andre ord en høy grad av indre konsistens i lærernes vurdering av ulike sider ved ledelsen. Vi har laget en samleindeks for disse åtte utsagnene. Denne indeksen viser stor variasjon mellom skolene. Også her ligger over 25 prosent av variasjonen på skolenivå. I figur 4.1 nedenfor har vi vist fordelingen i skår på denne samleindeksen på skolenivå.

Figur 4.1 Skår på indeks «Skoleledelse», gjennomsnittsskår, skoler. Antall (figuren viser antall skoler innenfor de angitte intervall på skalaen 1-5)

Det er 15 skoler med til sammen 310 lærere som i gjennomsnitt skårer under midtpunktet på skalaen, altså under 3,5. Vi har brukt samme skala for indeksen om ledelse som for de øvrige indeksene og variablene i Lærerundersøkelsen. De 15 skolene som ligger under midtpunktet på skalaen, utgjør 10 prosent av de 153 skolene som vi har data fra når det gjelder ledelse. Svarene fra disse skolene er også forskjellige fra de øvrige skolene langs de andre variablene i Lærerundersøkelsen.

Indeksen «ledelse» korrelerer signifikant med alle de andre variablene i undersøkelsen. Dette betyr at det er sammenheng mellom hvordan lærerne vurderer ledelsen ved skolen og elevenes læringsmiljø. Spesielt tydelig er sammenhengen når det gjelder spørsmål om samarbeid med

hjem og foreldre. Med variabelen «På vår skole har vi gode rutiner for å ta opp eventuelle bekymringer med hjemmet» er korrelasjonen med indeksen for ledelse hele 0,4 (Pearsons R).

LITTERATUR

- Aamodt, P. O., Carlsten, T. C., Caspersen, J., Grøgaard, J. . & Røsdal, T. (2016). *Kompetanseutvikling blant yrkesfaglærere: En undersøkelse basert på OECD Teaching and Learning International Survey (TALIS)* . Oslo: NIFU
- Cohen. J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2. ed. New York: Psychology Press.
- Deal, T. E., & Peterson, K. D. (1999). *Shaping school culture : the heart of leadership*. Jossey-Bass Publishers.
- Fisher, R. A. (1934). *Statistical Methods for Research Workers* (Fifth ed.). Edinburgh: Oliver and Boyd.
- Hellevik, O. (2009). Linear versus logistic regression when the dependent variable is a dichotomy, *Qual Quant*, 43, 59-74.
- Krishnaiah, P. R. (1980). *Analysis of variance*. Amsterdam: North-Holland.
- Lovakov, A., & Agadullina, E. R. (2021). Empirically derived guidelines for effect size interpretation in social psychology. *European Journal of Social Psychology*, 51(3), 485-504.
- Louis, K. S. (2006). Changing the culture of schools: Professional community, organizational learning, and trust. *Journal of School leadership*, 16(5), 477-489.
- Lødding, B. & Vibe, N. (2010). "Hvis noen forteller om mobbing...": utdypende undersøkelse av funn i Elevundersøkelsen om mobbing, urettferdig behandling og diskriminering. Oslo: NIFU.
- MacNeil, A. J., Prater, D. L., & Busch, S. (2009). The effects of school culture and climate on student achievement. *International Journal of Leadership in Education*, 12(1), 73-84.
- Næss, T. (2011). *Segregering, læringsmiljø og ikke vestlige innvandrerelevers prestasjoner på nasjonale prøver*. Arbeidsnotat. Oslo: NIFU.
- OECD. (2016). *PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education*. Paris: OECD Publishing
- Opplæringslova. (1998). Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (LOV-1998-07-17-61).
- Pallant, J. (2010). *SPSS survival manual a step by step guide to data analysis using the SPSS program* (4th ed.). Maidenhead: Open University Press.
- Ringdal, K. (2007). *Enhet og mangfold: samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Bergen: Fagbokforl.

- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston: Pearson/Allyn and Bacon.
- Ulleberg, P., & Nordvik, H. (2001). *Faktoranalyse: Innføring i faktorteori og faktoranalyse*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Wendelborg, C., Røe, M. & Buland, T. (2018). *Læringsmiljøprosjektet. Sluttrapport fra evalueringen av Læringsmiljøprosjektet*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C. (2021a). *Mobbing og arbeidsro i skolen - Analyse av Elevundersøkelsen skoleåret 2020/2021*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C. (2021b). *Analysen av indekser på Skoleporten 2020*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Røe, M., Buland, T og Hygen, B. (2019). *Elevundersøkelsen 2018*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Dahl, T., Røe, M., & Buland, T. (2019). *Elevundersøkelsen 2019. Analyse av Utdanningsdirektoratets brukerundersøkelser*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Røe, M., Utvær, B. K. & Caspersen, J. (2017). *Elevundersøkelsen 2016: Analyse av Elevundersøkelsen 2016*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Røe, M. & Caspersen, J. (2016). *Elevundersøkelsen 2015*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C. Røe, M., Federici, R.A. & Caspersen, J. (2015). *Elevundersøkelsen 2014*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Røe, M., & Federici, R. A. (2014). *Elevundersøkelsen 2013: Analyse av Elevundersøkelsen 2013*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Paulsen, V., Røe, M., Valenta, M. & Skaalvik, E. (2012). *Elevundersøkelsen 2012*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C., Røe, M. & Skaalvik, E. (2011). *Elevundersøkelsen 2011*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Ybarra, M. L. & Mitchell, K. J. (2004). Online aggressor/targets, aggressors, and targets: A comparison of associated youth characteristics. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(7), 1308-1316.

TABELLER

Tabell 2.1	Antall lærere og skoler som har svar på lærerundersøkelsen	6
Tabell 2.2	Deltakende lærere i Lærerundersøkelsen 2021 fordelt på fylke.	7
Tabell 2.3	Lærerundersøkelsen og Elevundersøkelsen 2021-2022. Skår på indikator	8
Tabell 2.4	Observerte og forventet fordeling, lærere, 2021	9
Tabell 2.3	Bruk av Cohens d i denne rapporten som mål på forskjeller	10
Tabell 3.1	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Trivsel i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	12
Tabell 3.2	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Motivasjon i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	13
Tabell 3.3	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Hjem skole i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	14
Tabell 3.4	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Støtte fra lærerne i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	15
Tabell 3.5	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Læringskultur i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	16
Tabell 3.6	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Faglig utfordring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	17
Tabell 3.7	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Lekser i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	17
Tabell 3.8	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Tilpasset opplæring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	18
Tabell 3.9	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Relevans i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	19
Tabell 3.10	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Varierte arbeidsmetoder i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	20
Tabell 3.11	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Vurdering for Læring i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	20
Tabell 3.12	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Medvirkning i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	22
Tabell 3.13	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Regler på skolen i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	23

Tabell 3.14	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Trygt miljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	24
Tabell 3.15	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Trygt miljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	25
Tabell 3.16	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Mobbing i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	27
Tabell 3.17	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i lesing i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	28
Tabell 3.18	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i regning i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	29
Tabell 3.19	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende ferdigheter i skriving i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	30
Tabell 3.20	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende digitale ferdigheter i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	31
Tabell 3.21	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler grunnleggende muntlige ferdigheter i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	32
Tabell 3.22	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål som omhandler Fysisk læringsmiljø i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	33
Tabell 3.23	Svarfordeling, gjennomsnitt og standardavvik for spørsmål under overskriften Ledelse og samarbeid i Lærerundersøkelsen 2021-2022.	34

FIGURLISTE

Figur 4.1 Histogram for skår på indeks «Skoleledelse», skolenivå

37

Vedlegg

På Utdanningsdirektoratets hjemmeside finnes vedlegget for obligatoriske spørsmål som ikke presenteres i Utdanningsdirektoratets statistikkbank, samt samtlige tilleggsspørsmål i Elevundersøkelsen 2020. I tillegg finnes spørreskjemaene til Elevundersøkelsen og Foreldreundersøkelsen på Utdanningsdirektoratets hjemmeside

